

Αντίλαλοι απ' τους Σκάρους

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΤΩΝ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Γραφεία: Γερανίου 41 Αθήνα, Τ.Κ. 10431 • Τηλ./fax: 210-6420024 • Περίοδος Γ' • Αριθμός φύλλου 10 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2012

Ο Σύλλογός μας θυμάται και τιμά

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας αρχικά σκόπευε για την καλοκαιρινή εκδήλωση - αφιέρωμα "προς τιμή των παλιών Αλεξαντριτών τραγουδιστών και οργανοπαιχτών" που πραγματοποίησε την παραμονή της Παναγίας, να εκδώσει ειδικό φυλλάδιο και DVD και να τα διαθέσει σ' όλους τους Αλεξαντρίτες. Όμως τα οικονομικά μας (σε καιρούς που ζούμε) δεν μας επέτρεψαν μια τέτοια έκδοση.

Θεωρήσαμε λοιπόν σκόπιμο να την παρουσιάσουμε μέσα απ' τις στήλες της εφημερίδας μας, για να μείνει παρακαταθήκη στις επόμενες γενιές.

Χωρίς να υπερβάσουμε και καθ' ομολογία όσων παραβρέθηκαν (και ήταν πάρα πολλοί) ήταν απ' τις πλέον επιτυχημένες εκδηλώσεις του Συλλόγου μας στα 36 χρόνια ύπαρξής του.

Θα θέλαμε, μέσα απ' τις στήλες της εφημερίδας λοιπόν, να ευχαριστήσουμε όλους τους χωριανούς που βοήθησαν με κάθε πρόσφορο τρόπο για να πραγματοποιηθεί. Δεν αναφερόμαστε ονομαστικά γιατί υπάρχει φόβος να μας διαφύγει κάποιος και να τον αδικήσουμε.

Επιτρέψτε μας μόνο να κάνουμε ειδική αναφορά στο Σύλλογο "ΦΗΓΟΣ" για την υλικότεχνική υποδομή που μας προσέφερε όπως και στο Μουσικοχορευτικό Όμιλο του "Απόλλωνα" Καρυάς.

Κυρίως όμως στους φοιτητές του χωριού μας και συγκεκριμένα στον **Παναζή Παν. Σούνδια (Τζάρα)**, στο **Λάμπρο Αμπουμόγλη (γιου της Γιάννας του Λαμπράκη)** και το **Τζίμη Ζώη Μανωλίση (Τζαθούλια)** για την προσφορά τους που δείχνει (παρά τις γκρίνιες μας) ότι μπορούμε να ελπίζουμε και στη σημερινή νέα γενιά για ένα καλύτερο αύριο και στον τόπο μας.

Πληροφορούμε ότι μέσω των site των χωριανών μας **Νίκου Καβδαδά (δισέγγονος του Αρμπα) Mylefkada** και **Φίλιππα Κολυβά (Τσιρογιάννη) Kolinvasde** μπορούν να τη δουν μαγνητοσκοπημένη και με πλούσιο ρεπορτάζ και πλήθος φωτογραφιών τόσο την εκδήλωση-αφιέρωμα όσο και από την έκθεση φωτογραφίας που λειτουργούσε.

Μετά απ' όλα αυτά λοιπόν είναι φυσικό να παραλειφθούν και κάποιες μόνιμες ή περιοδικές στήλες απ' τους «Αντίλαλους» σ' αυτό το φύλλο.

Από τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις των Συλλόγων μας

Από την εκδήλωση του Συλλόγου μας στις 14-8-2012

Από τις εκδηλώσεις του Συλλόγου "ΦΗΓΟΣ"

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας νιώθει την ανάγκη να εκφράσει Δημόσια, μέσω της εφημερίδας μας, τις θερμές ευχαριστίες στους:

— **Βασίλη Μανωλίση του Σπύρου (Δία)** εκλεκτό και ενεργό μέλος του Συλλόγου μας για την πληρωμή της δαπάνης έκδοσης του προηγούμενου φύλλου των "Αντίλαλων απ' τους Σκάρους".

— **Πόλυ Βρεττού, σύζυγο Ποσειδώρα Σούνδια (Παναούτα)**, εκλεκτή χωριανή μας, για τη δωρεά στο Σύλλογό μας μιας πλήρους Λευκαδίτικης φορεσιάς σε χρώμα πράσινο.

Πιστεύουμε κι ελπίζουμε ότι το παράδειγμά τους θα 'χει μιμητές!!!

Από τις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου Νικιάνας

Συνδρομές για το Σύλλογο

Μανωλίτσης Κώστας (Καψάλης)	50€
Σούνδιας Γιώργος (Βασίλας)	20€
Δουβίτσας Δημήτριος του Ζώη	40€
Κολυβά Β. Μαντώ (Μαυρογιάννη)	10€
Βρεττός Δημ. Κώστας (Μαντζούφας) 50€	
Κούρτη Κων/νου Ελένη	10€
Κτενάς Γεωργ. Θεόδωρος (Κινισσίς) ..	40€
Κολυβάς Μαρίνου Αλέκος	50€
Μανωλίτσης Νικ. Ευστάθιος (Μπέρες)	30€
Δουβίτσας Φώντας	10€
Σούνδιας Γ. Θεοδόσης	10€
Μανωλίτσης Αθ. Φίλιππος (Βρακάς) ..	20€
Μανωλίτσης Β. Ζώης (Τζαβούλιας) ..	20€
Σάντας Χαρ. Θεοδωρής (Καμπάς)	20€
Μανωλίτσης Σ. Βελισσάρης (Τζαβούλιας)	10€
Μανωλίτσης Επ. Φίλιππος (Τζαβούλιας)	30€
Μανωλίτσης Επ. Νίκος (Τζαβούλιας) 50€	
Γράψας Νίκος (Αριδιάς)	50€
Δουβίτσα Λεων. Ελευθερία (Πριονά) 100€	
Βρεττός Τιμόθεος (Πλάτσικας)	50€
Βρεττός Παν. Ζώης	50€
Μανωλίτσης Ευστ. Νίκος (Καψάλης) 20€	
Σούνδιας Ευστ. Νίκος (Κασταβήρας) 50€	
Μανωλίτση Θεοδ. Ιφιγένεια (Βγενιά) 20€	
Μανωλίτσης Θεοδ. Νίκος	20€
Μανωλίτσης Σπ. Ευαγγελία (Καραπιπέρη)	50€
Μανωλίτσης Σπ. Θεοδόσης (Καραπιπέρης)	50€
Βλάχος Αθ. Ευγένιος (Καρανάσου) ..	50€
Μανωλίτσης Δημ. Οδυσσεάς	20€

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Πρόεδρος: Ευγένιος Μανωλίτσης
τηλ. 210-6420024 & 6977011305
Αντιπρόεδρος: Ξενοφών Δαμιανής
τηλ. 210-9960086 & 6936233257
Γεν. Γραμματέας: Τιμόθεος Σούνδιας
τηλ. 210-6611978 & 6947183626
Ταμίας: Δημήτριος Μανωλίτσης
τηλ. 210-8025620 & 6936791486
Ειδ. Γραμματέας: Γιώργος Ζηνέλης
τηλ.: 210-5019145 & 6939252577
Μέλος: Παναγιώτης Σέρβος
τηλ. 210-6199939 & 6936002554
Μέλος: Γιάννα Κόκλα 210-5562401

Αντίλαλοι
απ' τους Σκάρους

Ιδιοκτησία: Σύλλογος

Αλεξανδριτών Λευκάδας

Διεύθυνση:

Γερανίου 41 Τ.Κ. 10431 Αθήνα

Εκδότης-Διευθυντής:

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου

Ευγένιος Μανωλίτσης

τηλ.: 210-6420024

Επιμέλεια - διορθώσεις:

Σούνδιας Τιμόθεος

Μανωλίτσης Δημήτριος

Συνεργάτες:

Ζηνέλης Δημήτριος, Αγάπη Κόκλα

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - Εκτύπωση:

Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ιλιον

Τηλ. -fax: 210-2619003

e-mail: karpouzi@otenet.gr

**Τα ενυπόγραφα κείμενα
δεν εκφράζουν απαραίτητα
την άποψη του Συλλόγου μας.**

Κοινωνικά

Επιτυχίες σε ΑΕΙ-ΤΕΙ

— Η **Γεωργία Σούνδια** του Χριστόδουλου (Πλακατζόρνου) και της Χρυσούλας στο Τμήμα Λογιστικής ΤΕΙ Πάτρας.

— Η **Ουρανία Δουβίτσα** του Δημητρίου (Κοντσελή) και της Κατερίνας στο Τμήμα Φυτικής Παραγωγής ΤΕΙ Καλαμάτας.

— Η **Δήμητρα Μανωλίτση** του Νίκου (Πατσούλια) και της Βάσως στο Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας ΤΕΙ Καλαμάτας.

— Η **Μαρία-Σοφία Περικλή Γεωργάκη** (εγγονή της Σοφίας Μέτωρα) στο Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τους ευχόμαστε συγχαρητήρια και καλή φοίτηση.

Πήραν πτυχίο

— Η **Μαρία Ιωάννη Σούνδια** (Κασταβήρα) πήρε το πτυχίο Νοσηλευτικής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Συγχαρητήρια και καλή τύχη για επαγγελματική αποκατάσταση.

Γάμοι

— Ο **Σπύρος Στεφάνου Κηρομίτης** (γιος της Βάσως του Τσιροπούλη) και η **Μαριάννα Κουτσαύτη** παντρεύτηκαν στην Αγία Μαύρα Κάστρου Λευκάδας. Η δεξίωση έγινε στο IONION BLUE στη Νικιάνα.

— Ο **Θεοφάνης Αραπογιάννης** και η **Παρασκευή Γιάννη Κτενά** (εγγονή της Ανθούλας του Κουφού) παντρεύτηκαν στην Αγία Μαύρα Κάστρου Λευκάδας. Η δεξίωση έγινε στο Κεραμιδάκι στη Νικιάνα.

— Ο **Φώτης Γεωργίου Βρεττός** (Μπαρούτας) και η **Ραμίνα Ραμίχεζ** παντρεύτηκαν στη Νικιάνα.

— Η **Ηρώ Σπύρου Παπαδοπούλου** (κόρη της

Ντίνας του Σταθιά) παντρεύτηκε με τον **Κων/νο Οικονομίδη** στην Αθήνα.

Τους ευχόμαστε να ζήσουν και με καλούς απογόνους.

Γεννήσεις

— Η **Ευαγγελία Κων/νου Βρεττού** (Μαντζούφα) και ο σύζυγός της **Απόστολος Ντίνος** απέκτησαν κοριτσάκι.

Ευχόμαστε να τους ζήσει.

Βαπτίσεις

— Η **Μαριάννα - Αργυρή Κων/νου Δαμιανή** και ο σύζυγός της **Γεώργιος Σκλαβενίτης** βάπτισαν το αγοράκι και κοριτσάκι τους και τους έδωσαν τα ονόματα **Νίκος** και **Άννα**.

— Η **Ελπίδα Λογοθέτη** του Γιάννη (Μάγειρα) και της Σοφίας Δουβίτσα και ο σύζυγός της **Θεοδωρής Τσούτσης** βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα **Χαράλαμπος**.

Ευχόμαστε να τους ζήσουν.

Θάνατοι

— Ο **Χρήστος Γεωργίου Κατσαρός** (Καραγιάννης) πέθανε στο Νοσοκομείο του Αγρινίου και κηδεύτηκε στη Νικιάνα.

— Ο **Γιώργος Μανωλίτσης** (Τζαβανέλης) πέθανε στο Νοσοκομείο Ιωαννίνων και κηδεύτηκε στη Νικιάνα.

Στους οικείους τους εκφράζουμε τα βαθιά μας συλλυπητήρια.

Σημείωση:

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ κυρίως τους Αλεξανδρίτες της Αττικής αλλά και τους όπου γης, να μας ενημερώνουν τηλεφωνικά ή με αλληλογραφία για κάθε ευχάριστο ή δυσάρεστο γεγονός. (Την ενημέρωση απ' τη Λευκάδα την έχουμε).

Φωτογραφίες του χθες...

Του Δημήτρη Μανωλίτη (Κασσάνδρη)

Μεσ' απ' αυτή την στήλη της εφημερίδας θα προσπαθήσουμε να φέρουμε στη μνήμη μας εικόνες και γεγονότα περασμένων δεκαετιών που έσωσαν και αποτύπωσαν σε ασπρόμαυρο φόντο παλιότεροι συγχωριανοί μας. Φωτογραφίες που αγγίζουν το χθες του καθενός μας και μας φέρνουν πίσω στα δύσκολα αλλά και ωραία εκείνα χρόνια που όλοι μας νοσταλγικά θυμόμαστε. Νομίζω ότι κάθε τέτοια στιγμή ίσως είναι κληρονομιά όλων και η δημοσίευσή της αποτελεί υποχρέωση αλλά και δικαίωμά μας να την μοιραζόμαστε.

Ιούνιος 1949. Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη από την είσοδο του Ναού των Αγίων Πατέρων. Διακρίνονται στην πρώτη σειρά, στο κέντρο ο Παπά-Θεοδωρής, δεύτερος από αριστερά ο Σπύρος Σέρβος (Γαβρίλης) και δεύτερος από δεξιά ο Ηλίας Βρεττός. Ο μικρός αριστερά που κάθεται στο πεζούλι είναι ο Ανδρέας Μανωλίτσης του Χρήστου (Κασσάνδρης), ενώ ο μικρός που είναι δεξιά – δεξιά όρθιος είναι ο Χριστόφορος Βρεττός του Ηλία.

Πλατεία Κολυβάτων 1968. Αιμίλιος Κολυβάς και Στράτος Δαμιανής. Οι μικροί που διακρίνονται αριστερά είναι ο Φίλιππος Κολυβάς και ο Θεοδόσης Βρεττός.

Ο Σύλλογός μας θυμάται και τιμά

Η Ένωση των εν Αττική Αλεξανδριτών Λευκάδας πραγματοποίησε την Τρίτη 14 Αυγούστου 2012 και ώρα 20:30 εκδήλωση - αφιέρωμα στους παλιούς οργανοπαίχτες και τραγουδιστές του χωριού μας.

Η εκδήλωση άρχισε με σύντομο χαιρετισμό, εκ μέρους του Δ.Σ., από τον Αντιπρόεδρό μας Ξενοφώντα Δαμιανή.

Αγαπητοί προσκεκλημένοι, παρευρισκόμενοι συγγενείς των τιμωμένων μας, Ξενιτεμένοι Αλεξανδριτές.

Φίλοι χωριανοί, όλοι όσοι είστε απόψε εδώ.

Εκ μέρους του Δ.Σ. της Ένωσης των εν Αττική Αλεξανδριτών Λευκάδος «Οι Σκάρου» σας καλωσορίζουμε στην εκδήλωση - αφιέρωμα προς τιμή των Αλεξανδριτών παλαιών οργανοπαίχτων και τραγουδιστών. Σας ευχαριστούμε για την παρουσία σας. Σας ευχόμαστε χρόνια πολλά για την αυριανή μέρα κι ελπίζουμε ότι θα σας δώσουμε τη δυνατότητα να περάσετε καλά.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε δε όλους όσους βοήθησαν να πραγματοποιηθεί η αποψινή μας εκδήλωση, είτε με προσωπική δουλειά είτε προσφέροντας υλικότεχνική υποδομή.

Ακολούθησε τοποθέτηση - ομιλία της Γιάννας Κόκλα, μέλους του Δ.Σ. με θέμα «**Παράδοση & Δημοτικό Τραγούδι**» που έχει ως εξής: Η φωνή του ελληνικού λαού μελωδίζει τα πάθη και τα κλέη απ' τα βάθη των αιώνων ως το σήμερα, αναλλοίωτα και διαχρονικά με το δημοτικό τραγούδι.

Ο λαός, πιστός στην παράδοσή του, εξακολουθεί να τραγουδάει, να χορεύει, να σατυρίζει, να ψυχαγωγείται και να αποκαθαίρεται, κυρίως μέσα απ' τα δρώμενα του Πανηγυριού, της ομαδικής διαχρονικής «Παννυχίδος».

Την ποίηση των δημοτικών τραγουδιών η συλλογική συνείδηση την αποδίδει στον ανώνυμο ποιητή, τον ελληνικό λαό, μιας και η δημιουργία ποίηση θεωρείται όχι μόνον κτήμα του λαού, αλλά και δημιουργήμα του.

Ετσι εξηγείται γιατί στο άκουσμα των δημοτικών τραγουδιών η καρδιά μας πάλλεται και φτερουγίζει δίνοντας συγχρόνως ρυθμό και κίνηση στα πόδια...

Το δημοτικό τραγούδι αποτελεί και θα αποτελεί ένα απ' τα λαμπερά ορόσημα αντίστασης της εθνικής μας πορείας, παρ' όλη την αλλοίωση, την κατασκευοφάντηση και την απαξίωση που δέχεται στους απνευμάτιστους καιρούς που διανύουμε, του παγκοσμιοποιημένου φασισμού, ή του «πολυπολιτισμού», όπως εντέχνως σερβίρεται, προβάλλεται και υιοθετείται...

Μέσα στο δημοτικό τραγούδι ζει και θα ζει αμέριμνα η πολιτισμική γλωσσική και μουσική πορεία του έθνους μας. Η κάθε του ξεχωριστή ιστορική στιγμή στον χωροχρόνο, ντύνεται την ολόδροση ροή του δημοτικού τραγουδιού που κυλάει αβίαστα, με πηγαία και ολοζώντανη την ομορφιά και την χάρη των πα-

νανθρώπινων αξιών των Μουσών...

Γέννημα και θρέμμα του ελληνικού λαού, αμάραντο άνθος χιλιετιών, ποτισμένο μέσα απ' τα δάκρυα της χαράς, του πόνου και της απάδας απ' αλμύρα του ιδρώτα και του αίματός του.

Χάρης δε στην εκάστοτε αυθεντική του πλαστικότητα τούτο το ξεχωριστό χτυποκάρδι του ελληνικού λαού γίνεται διαχρονικό

Γιάννα Κόκλα, Ξενοφώντας Δαμιανής Αντιπρόεδρος και Ευγένιος Μανωλίτης Πρόεδρος του Συλλόγου

σύμβολο, ξεφεύγοντας απ' το πρόσκαιρο και το περαστικό, γίνεται **πολιτισμός και παράδοση.**

Λέγοντας λαϊκό δημοτικό τραγούδι εννοούμε το ποίημα ανταμωμένο με την μελωδική του έκφραση, όπου το «παίρνουν» και το τραγουδάνε χιλιάδες στόματα, για να ευφρανθούν οι ψυχές, μήπως και γαληνέψει και μερώσει το φουρτούνιασμα του ανεκπλήρωτου έρωτα της αγάπης, ο «νόστος» της Ξενιτειάς, το σαράκι της θλίψης και του πόνου. Αυτό το κοινωνικό καθαρτήριο νάμα, όπως και οι λαϊκοί άνθρωποι που το γέννησαν, πολλές φορές «Ξενιτεύεται» σε καινούργιους τόπους, πάντοτε όμως αρμονικά συνταριασμένο με την υπόκρουση της ίδιας πανάρχαιας λύρας, του βιολιού, του αυλού, των ζουρνάδων...

Όχι τυχαία «Βιολιτζήδες» τους αποκαλεί πάνσοφα ο λαός μας, τους κλαριτζήδες, τους λαουτιέρηδες, τους κιθαρωδούς των λαϊκών πανηγυριών...

Ετσι το δημοτικό τραγούδι γέννημα και βλάστημα κατ' ευθειαν από τα δρώμενα της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας, απομεινάρια των μουσικοποιητικών Διονυσιακών Διθυράμβων, κατά πως και η ετυμολογία του μας φανερώνει, πλάθεται και ξαναπλάθεται από τόπο σε τόπο, από χρόνο σε χρόνο κι ανάλογα «πλαταίνει» ή «λιγοστεύει», δημιουργώντας τις εκάστοτε «παραλλαγές» του, μα πάντοτε όμως εξακολουθεί να παραμένει η ολοζώντανη μητρική φλέβα ξεδιψασμού της Ελληνικής Παράδοσης και του Ελληνικού Πολιτισμού.

«Έθος ομότροπον», συνήθεια ομοιότροπη και πολύχρονη, που κατά τον σεπτόν Πλούταρχον, γίνεται ο άγραφος νόμος του ήθους, γιατί «το ήθος, έθος εστί πολυχρόνιον».

Οι ρυθμικοί ανασασμοί των συλλαβισμών των στίχων των δημοτι-

κών τραγουδιών, προσαρμόζονται και δένουν θαυμάσια με την ιδιαιτερότητα της ντοπιολαλιάς και του ψυχισμού των κατοίκων μιας κοινωνίας, ενός χωριού ή μιας ολόκληρης περιφέρειας. Το αυτό συμβαίνει με την «Μηλίτσα» ή «Μηλιά» π.χ., το κατ' εξοχήν Λευκαδίτικο δημοτικό τραγούδι, όπως αρεσκόμαστε εμείς οι Λευκάδιοι να λέμε, το οποίο όμως παραλλαγμένο τρα-

θάρρος, η ρώμη και το κάλλος, ο αβάσταχτος πόνος και το δάκρυ, μέσα απ' τους ρυθμικούς μελωδικούς ανασασμούς του μέτρου και της αρμονίας της ελληνίδος φωνής, κυρίως του ζωτικού δεκαπεντασύλλαβου.

Σε άμετρο θαυμασμό και απορία βρίσκεται ο καθένας, για το τι να πρωτοπεί για τα δημοτικά μας τραγούδια, την ψυχή του λαού μας, πώς να τα πρωτοπαινήσει και πώς να κάνει τον άλλον να τα αισθανθεί, να τα «νιώσει»...

Μα όποιος τα «νιώθει», τα «νιώθει» και δε φελάει να τα εξηγήσει, είναι σαν την ζεστασιά της θαλάπωρης του ήλιου, σαν την αρμύρα της θάλασσας, σαν την καλοκαιρινή δροσιά του απομεσημέρου, σαν το κρώξιμο του γερακιού στις κορφές των Σκάρων...

Είναι ποιήματα της αγνής ψυχής του λαού μας, και της φύσης γύρωθε που και εμείς ασυνείδητα τα φέρουμε αθέλητα κρυμμένα στις φυλλωσιές και της δικής μας καρδιάς. Είναι το «λάλον ύδωρ» των Δελφών, η «ετυμόθροος» ανασεμιά της Δωδωνιαίας Δρυός, το άπλετο ελληνικό φως, δροσιά σ' αποσταμούς του νού και της καρδιάς...

Και νάρθουμε και λίγο στα πιο δικά μας.

Όταν γυναίκες και άνδρες, Λευκαδίτισσες και Λευκαδίτες, Αλεξανδρίτισσες και Αλεξανδριτές, οι παππούδες, οι θειάδες, οι μανάδες μας, αγράμματοι κι αγράμματες κατά τα άλλα, γνώριζαν και γνωρίζουν να απαγγέλουν και να τραγουδούν από μνήμης ολόκληρα ποιήματα και τραγούδια δημοτικά και μη, όπως τον «Φωτεινό» του Αρ. Βαλαωρίτη, τον «Γέρο Δήμο», τον «Κύρ Βοριά», τον «Διγενή Ακρίτα», το «Τραγούδι του νεκρού αδελφού», της «τάβλας», των «καλορίζικων», εύκολα συμπεραίνεται πως τούτες οι αγρότισσες, οι αυθεντικές ελληνίδες μάνες της φύσης και του γένους, μαζί με το γάλα τους μας πότιζαν με τα ιερά νάματα της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, την αισθαντικότητα της παράδοσης και το αξεπέραστο μεγαλείο και τον αναντικατάστατο θησαυρό της ελληνικής ποίησης και της μουσικής...

Και το χωριό μας αριθμεί, αριθμούσε καλύτερα, γιατί μας στέρεψαν αυτές οι πανώριες μάνες, πολλές και πολλούς αυθεντικούς λαϊκούς ποιητές και ποιήτριες, αγράμματους μεν, μορφωμένους και εκπαιδευμένους δε, στιχοπλόκους ριμαδόρους, βιολιτζήδες τραγουδιστές και οργανοπαίχτες.

Σ' όλους αυτούς λοιπόν τους αφανείς και άγνωστους διαβάτες του επίγειου βίου της ζωής, συγγενείς και χωριανούς μας, προπάτορες και προμήτορες μας, ας είναι αφιερωμένη η αποψινή βραδιά στον Αλέξανδρο.

Στον Αλέξανδρο που λέμε στους όψιμους κατοίκους του, ότι ζει και θα ζει στις καρδιές των όπου γης Αλεξανδριτών, και δεν έχουν παρά να τους γνωρίσουν για να νιώσουν κι αυτοί Αλεξανδριτές...

Ο Σύλλογός μας θυμάται και τιμά

Συνέχεια απ' την 3η σελ.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ευγένιος Μανωλίτσης πέρασε στην παρουσίαση του αφιερώματος των τιμωμένων.

Τελευταία φορά που έπαιξε Αλεξαντρίτικη ζυγιά, σ' αυτή την πλατεία, ήταν το 1983 ανήμερα της Παναγίας σ' εκδήλωση του Συλλόγου μας με κλαρίνο τον Κώστα Κακλαμάνη (Ρίπα), λαούτο-τραγουδι το Χρήστο Βρεττό (Βερεστώντα) και το Σπύρο Δουβίτσα (Τσιροπούλη) κιθάρα, λαούτο - τραγουδι ενώ τραγουδούσαν ακόμη οι

Διακρίνονται: Σπύρος Δουβίτσας (Τσιροπούλης), Τασούλα συζ, Νιόνιου Πριονιά, Κώστας Κακλαμάνης (Ρίπας), Χρήστος Βρεττός (Βερεστώντας)

χωριανοί μας η Ντίνα του Άγγελου, ο Νίκος ο Πατούλιας, ο Νταντής, η Τασούλα και ο αείμνηστος Νιόνιος που ήταν και Πρόεδρος τότε του Συλλόγου μας.

Κόντρα λοιπόν στην κορσάνικη ρίμα που θέλει τους Αλεξαντρίτες μόνο χορευταράδες (απ' το Αλέξανδρος - Πλατύστομα είναι χορευταράδες και στης Καρυάς τον πλάτανο βαράνε οι ζουρνάδες...) αλλά και στη σατυρική διάθεση του λαϊκού μας ποιητή Γιώργου Φρεμεντίτη (Μελιτζούρα) που ανταπαντώντας, στη ρίμα - πρόσκληση, του Πλαστομούτη λαϊκού ποιητή Νίκου Καλύβα, στους Αλεξαντρίτες οργανοπαίκτες να παίξουν στο γάμο συγχωριανού του, ότι οι Αλεξαντρίτες διαθέτουν μόνο όργανα κι όχι οργανοπαίκτες, οι **Αλεξαντρίτες** έχουν παράδοση όχι μόνο στο χορό και στο τραγούδι αλλά ήταν κι ονομαστοί οργανοπαίκτες.

Οι Αλεξαντρίτικες ζυγιές και κομπανίες όπως λεγότανε παλιότερα οι μουσικές ορχήστρες, βαρούσαν σ' όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις, στ' αποκριάτικα δρώμενα, στους γάμους, στις γιορτές και τα πανηγύρια όχι μόνο στην Περιφέρεια Αλέξανδρου και στα γύρω χωριά αλλά σ' όλη τη Λευκάδα και ακόμη στην Ήπειρο και το Ξηρόμερο.

Το αδρύ του χαρακτήρα του Αλεξαντρίτη συνδυάζονταν άρρηκτα με τη μουσική του ευαισθησία. Έτσι στο τραγούδι:

Ο Γεράσιμος Δουβίτσας (Σορκοντάς), ο Χρήστος Βρεττός (Βρυώνης), ο Γιώργος Βρεττός, ο Χρήστος Βρεττός (Βερεστώντας), ο Σπύρος Δουβίτσας (Κακοσούλης), ο Λαμπράκης Σούνδιας του Παναγή, ο Δημήτρης Σούνδιας, η Κατερίνα του Φωτάκια, η Χαρίτω του Ανδριανού, η Βαγγέλω του Ματζούφα, η Μαριώ και η Γεωργία, αδελφές του Καρανάσου, ο πολυτάλαντος Νιόνιος Δουβίτσας (Πριονιάς), όπως και οι Κουφαίοι Άγγελος, Σπύρος (Δίας) και Βαγγέλης (που ακούγονταν σε προζύμια και γάμους

υστερούν με το δωρικό τους στυλ, την απλότητα στις κινήσεις, στο σωστό βηματισμό και χρόνο εκπέμπουν μια μεγαλοπρέπεια στην εκτέλεση του χορού.

Στα μουσικά όργανα:

Πέρα απ' τους καταξιωμένους οργανοπαίκτες (γι' αυτούς που μπορέσαμε να βρούμε στοιχεία από συγγενείς ή μετά από δική μας έρευνα και για τους οποίους θα μιλήσουμε αναλυτικότερα παρακάτω) επιγραμματικά αναφέρουμε: το βιολιτζή Σωτήρη Κακλαμάνη, το Νικολάκη το Σούνδια (Μέτωρα) στο ίδιο όργανο, το Νίκο Βρεττό (Βρυώνη) στο κλαρίνο ο οποίος λέγεται ότι έγραφε και δικά του τραγούδια. Στο λαούτο το Λαμπράκη το Σούνδια και απ' την επόμενη γενιά στο βιολί, το Γιώργο το Φούρο (Χριστογιαννάκις), το Νίκο Θειακό (του Μσακού), στην κιθάρα - λαούτο τον Πάνο το Βρυονέλλο και τον Πάνο τον Βερεστώντα και

δεμένος άντρας που πέθανε δυστυχώς νέος από δάγκωμα φιδιού αφού δε δέχτηκε να του κόψουν το χέρι και να γλιτώσει, ίσως γιατί δεν θα μπορούσε να παίξει το αγαπημένο του όργανο.

Στην ίδια φωτογραφία ο πιτσιρικός με την τραγιάσκα είναι ο **Θανάσης Βλάχος (Καρανάσος)** για τον οποίο θα αναφερθούμε παρακάτω. Πιο πέρα στην ίδια φωτογραφία αυτός με τα γένεια που παίζει ζουρνά:

— Ο **Σωκράτης Βλάχος**, πατέρας του Θανάση, κλαριτζής αυτοδίδακτος ξεκίνησε με φλογέρα, ζουρνά, κλαρίνο, έπαιζε με τους ντόπιους οργανοπαίκτες σ' όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις. Είχε αποκτήσει παιδιά το Βασίλη που πέθανε στην Αμερική, τον Αριστή, τη Βαγγέλω του Μαντζούφα, τη Γεωργία και τη Μαριώ οι οποίες τραγουδούσαν πολύ καλά και φυσικά το Θανάση (Καρανάσο).

Πανηγύρι στον Αλέξανδρο το 1918 με ζουρνάδες. Διακρίνονται δεύτερος από δεξιά με το λαούτο ο Ανδριανός Φρεμεντίτης, ο πιτσιρικός Θανάσης Βλάχος (Καρανάσος), με το ζουρνά απ' τ' αριστερά ο Σωκράτης Βλάχος.

στο κλαρίνο το δισέγγονο του Σταθιά, Γιάννη Σπύρου Σούνδια.

Θα θέλαμε εδώ να ζητήσουμε συγγνώμη για τυχόν παραλείψεις χωριανών μας που διακρίθηκαν και δεν αναφέρθηκαν.

Αλλά χωρίς υπερβολή θάλεγα ότι όλοι οι Αλεξαντρίτες κυρίως στις παλιότερες γενιές είχαν τη μουσική, το γλέντι, το χορό στο αίμα τους κι άλλος λίγο ή πολύ άφησε το χνάρι του στην Αλεξαντρίτικη παράδοση στο όργανο, στο τραγούδι και στο χορό.

Αρχίζουμε λοιπόν την παρουσίαση των τιμωμένων.

Ξεκινώντας με τη φωτογραφία της αφίσας και της πρόσκλησης που είναι τραβηγμένη στα 1918 όχι στο χώρο της σημερινής πλατείας αλλά πιο πάνω μπροστά του Μπέρε το σπίτι όπως βλέπουμε αριστερά με τα γένια αυτός που κρατά το λαούτο είναι:

— Ο **Ανδριανός Φρεμεντίτης**, πατέρας του Αριστοτέλη και της Χαρίτως του Τζαβούλια. Καλός λαουτιέρης και τραγουδιστής, γερο-

— **Ευστάθιος Σούνδιας του Αναστασίου (Σταθιάς-Μέτωρας)**.

Γεννήθηκε στον Αλέξανδρο το 1882 και πέθανε στις 6 Γενάρη του 1948. Παρδοσιακός κλαριτζής με καλά παιξίματα ξεκίνησε από φλογέρα.

Ονομαστός στην εποχή του στην περιοχή μας αλλά και το Ξηρόμερο.

Παντρεύτηκε την Αγγέλω του Βάλτρα απ' την Βαυκερή και απέκτησε ένα γιο το Γιάννη και τέσσερις κόρες την Ακριβούλα του Κασταβήρα, τη Γιωργίτσα του Κώ-

Συνέχεια στην 5η σελ.

Ο Σύλλογός μας θυμάται και τιμά

Συνέχεια απ' την 4η σελ.

του, την Κατερίνα του Βελισσάρη του Τζαβούλια και την Ευρύκλεια που πήρε τον Πάνο τον Τομαρά απ' τη Βαυκερή.

Την εποχή που η Αλεξαντρίτικη ζυγιά πήγαινε στο Ξηρόμερο για να παίξει συνέβαιναν και κάποια απρόοπτα όπως μαρτυρούνται απ' τους παλιότερους. Εδώ θ' αναφέρουμε δύο:

Μια φορά πήγαιναν με τα πόδια για κάποιο γάμο και τους έπιασε καταιγίδα. Βρέθηκαν κοντά σε μια καλύβα. Πάνε να σπλώσουν που λέμε, αλλά μέσα ήταν ένας λύκος. Λέει τότε ο Σταθιάς: «Παιδιά βαράτε τα όργανα». Παίζοντας λοιπόν πετάχτηκε έξω ο λύκος απ' την καλύβα και μπήκαν αυτοί!!!

Άλλη μια φορά πάλι σ' έναν γάμο έπρεπε να παίξουν το τραγούδι όταν ξυρίζανε το γαμπρό αλλά δεν τόξεραν. Οι Ξηρομερίτες λοιπόν απορούσαν που δεν τόξεραν και τους ρώτησαν: «Καλά τους λένε δε πήγατε σ' άλλο γάμο δεν το παίξατε;» Οπότε ετοιμόλογος ο αδελφός του Σταθιά ο Παναής λέει πως είχαμε πάει αλλά ο γαμπρός ήταν σπανός κι έτσι δεν παίξαμε το τραγούδι!!!

— **Παναής Αναστασίου Σούνδιας (Μέτωρας)**. Γεννήθηκε το 1878 και πέθανε το 1967. Παντρεύτηκε τη Δημήτρω του Κουκογιάννη στα Κολυβάτα όπου έμενε μέχρι το θάνατό του.

Απέκτησε παιδιά τη Φροσύνη του Μπερδεμπέ το Νιόνιο και το Λάκη όπως και το Λαμπράκη που έπαιζε λαούτο και τραγουδούσε και δυστυχώς πέθανε σε νεαρή ηλικία.

Βιολιστής παθιασμένος μέχρι τα γεράματά του συμμετείχε σε ντόπιες ζυγιές μαζί με τον αδελφό του Σταθιά. Στιχουργούσε με σκαμπρόζικη διάθεση και αυτοσαρκάζταν όπως στο παρακάτω οχτάστιχο:

Δε με λογάριζε παιδιά
ούτε και σα χελώνα
μ' έβαζε και κοιμόμουν
κάτω στον αχειριώνα.

Τώρα είμαι λεύτερο πουλί
στον ουρανό πετάω
παίζοντας το βιολάκι μου
την ώρα μου περνάω.

Οι παλιότεροι θα θυμούνται ότι όταν δεν είχε χορδές χρησιμοποιούσε πολλές φορές αλογοουρτρίχες στο βιολί.

— **Θανάσης Βλάχος (Καρανάσος)**. Γεννήθηκε το 1900. Ακολουθώντας τα μουσικά βήματα του πατέρα του Σωκράτη από τον οποίο πήρε και τα πρώτα μαθήματα ενώ για ένα διάστημα θήτευσε κοντά στον σπουδαίο Αγιοπετρίτη; Νικολιώτη κλαρινίστα Μαργέλη. Εξελίχθηκε σε δεξιότεχνη με φήμη σ' όλη τη Λευκάδα αλλά και στην Ήπειρο και Αιτωλοακαρνανία.

Με αναγνώριση μεγάλη απ'

τους συναδέλφους του όπως ανέφερε και ο Λάμπρος Λιάβας σε εκπομπή του στην ΕΡ παλιότερα. Θεωρείται από πολλούς όπως αναφέρει και ο Σπύρος Βρεττός στο βιβλίο του «Οι λαϊκοί ποιητές της Λευκάδος (1900-1985)» ως κοινωνικό φαινόμενο, ο καλύτερος κλαρινίστας που έχει βγάλει η Λευκάδα. Παντρεύτηκε τρεις φορές. Η πρώτη του γυναίκα ήταν Λευκαδίτισσα, απέκτησε δύο παιδιά, το Βασίλη που ζει στον Αστακό και τη Λάμπρω Κορφιάτη.

Με τη δεύτερη Αναστασία από τον Αλέξανδρο απέκτησε το Σωκράτη που ζει στον Καναδά.

Ενώ η τρίτη ήταν η Λεμονιά (Νίτσα) απ' το Μπαμπαλουτσαίικο και απέκτησε τη Ζωή, το Θωμά και τον Ευγένιο που ζει στον Καναδά.

Έγραφε και ο ίδιος τραγούδια ενώ γι' αυτόν είχε γράψει κι ο πατέρας του Σωκράτη αλλά και ο Βερεστώντας το οποίο θ' ακούσουμε αργότερα. Πέθανε το 1959.

— Γιώργος Μανωλίτσης (Κουβαλιάς)

Γεννήθηκε στον Αλέξανδρο το 1904, παιδί του Αναστάση (Κασσανδρή) και της Κατερίνας Κονιδάρη από το Κομηλιό. Τελειώνοντας το Σχολαρχείο έμαθε να παίζει

λαούτο που ήταν όχι μόνο το μουσικό του πάθος αλλά και η επαγγελματική του ασχολία παραμελώντας τη γεωργική δραστηριότητα. Το 1936 παντρεύτηκε τη Βασίλω Σούνδια (Τζάραϊνα) και απέκτησε έξι παιδιά, το Νίκο, τον Αναστάση, την Κατερίνα, την Αγγελική, το Χαρίλαο και το Λεωνίδα απ' τα οποία ζουν ο Νίκος, ο Αναστάσης κι ο Λεωνίδας.

Το 1946 με την κατάσταση μετακομίζει στη Λευκάδα κι ανοίγει

παντοπωλείο. Το παντοπωλείο - παντοπωλείο αλλά και το λαούτο - λαούτο σε γάμους, πανηγύρια και σ' οποιαδήποτε μουσική εκδήλωση με την κομπανία ή ζυγιά, σ' όλο το νησί της Λευκάδας αλλά και απέναντι στο Παναϊτώλιο.

Συνεργάστηκε με τους περισσότερους χωριανούς μας της γενιάς του σε κομπανίες αλλά και με άλλους Λευκαδίτες μουσικούς της εποχής του όπως με το Βαγγέλη Θερμό (Καμπύλαυκο) σαντούρι - λαούτο, το Σπύρο τον Κατωπόδη απ' την Οδηγήτρια κλαρίνο, τον Κώστα τον Κακλαμάνη (Μίγαρης) κλαρίνο, τον Τσιρούφλη απ' το Φτερό, το Σπύρο τον Καπώνη ακορντεόν, το Λευτέρη τον Κακλαμάνη (Μπουμπούλια) βιολί.

Το αποκορύφωμα όμως του οργανοπαίχτη όπως χαριτολογώντας ο ίδιος έλεγε ήταν ο μπάρμπα Κώστας ο Ταμπατούρας απ' τη Λυγιά. Το κεφάλι (επειδή έτρεμε) του μπάρμπα-Κώστα έπαιζε βιολί κι όχι το όργανο. Ενώ συνεργάστηκε και με Ξηρομερίτες, όπως το Γιάννη το Βαρδή απ' το Μύτικα που έπαιζε σαντούρι, το Βελισσάρη τον Νταή που έπαιζε βιολί και άλλους.

Μετά τους σεισμούς στη Λευκάδα το 1951 φέρνει την οικογένειά του στην Αθήνα όπου συνεργάστηκε με τα μπαλέτα της Δόρας Στράτου μαζί με τον Κώστα Ζακυνθινό (Χουχουμάνη) όπου έπαιζε στην μπάντα της Σχολής Χωροφυλακής σαξόφωνο και κλαρίνο.

Επίσης συνεργάστηκε και με τα μπαλέτα Κασσιάδη στους μουσικοχορευτικούς ομίλους τουριστικού ενδιαφέροντος.

Ενώ ήταν μέλος της ορχήστρας που έπαιξε στην κινηματογραφική ταινία το «Χαμίνο».

Πέθανε στις 7-2-1972 και τα κόκκαλά του είναι θαμμένα στον Άγιο Δημήτριο στον Αλέξανδρο. Το μόνο περιουσιακό του απόκτημα που του έμεινε απ' τη σεβαστή του πατέρα του περιουσία.

— **Χρήστος Ν. Βρεττός (Βερεστώντας)**. Γεννήθηκε το 1906 στα Κολυβάτα Αλέξανδρου. Πατέρας του ο Νικόλαος, αυτοδίδακτος λαουτιέρης απ' τον οποίο άρχισε να μαθαίνει το όργανο.

Γεωργός το επάγγελμα, μετά τα 20 χρόνια του όμως άρχισε ν' ασχολείται και επαγγελματικά με το λαούτο και το τραγούδι. Ονο-

μαστός σ' όλη την Λευκάδα αλλά και το Ξηρόμερο συμμετείχε σε κομπανίες ντόπιων μουσικών σε γάμους και πανηγύρια όπως και σε ορχήστρες μουσικοχορευτικών ομίλων, κυρίως του Ορφέα Λευκάδος με εμφανίσεις σε πολλά μέρη της Ελλάδας και το εξωτερικό.

Απ' τα παιδιά του τον Αγησίλαο, τη Ναυσικά, τον Πάνο και το Νώντα, ο Πάνος συνεχίζει τη μουσική παράδοση του πατέρα του, παίζει κιθάρα και τραγουδάει.

Έγραψε τραγούδι για τον Καρανάσο όταν ο τελευταίος ψυχομαχούσε όπως ο ίδιος αφηγείται σε ηχογράφησή του που θ' ακούσουμε παρακάτω, ενώ είχαν έρθει απ' την Άρτα να τους πάρουν για γάμο.

Πέθανε στις 31-1-1987 στη Νικιάνα.

— **Χρήστος Βρεττός (Βρυώνης)**. Γεννήθηκε στα Κολυβάτα, λαουτιέρης καλός και τραγουδιστής.

Παντρεύτηκε τη Σοφία απ' το Μεγανήσι και απέκτησε δύο παιδιά, τη Λία του Φαστάλαρου και τον Πάνο (Βρουονέλο ή Παιδονόμο) που συνεχίζει επάξια τη μουσική παράδοση του πατέρα του επαγγελματικά στο λαούτο - κιθάρα και τραγούδι στην Πάτρα.

Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα στο Γ' Νεκροταφείο το 1947 σε ηλικία περίπου 55 χρόνων.

— **Σπύρος Δουβίτσας (Κοκασούλης)**, γνωστός και σαν Τσιροπούλης. Γεννήθηκε στον Αλέξανδρο το 1920. Συνεχίζοντας την μουσική παράδοση του παππούλη του (απ' τη μεριά της μάνας του Γιαννούλας) Σωτήρη Κακλαμάνη βιολιτζή αλλά και στο τραγούδι

του πατέρα του Μήτσου πήρε τα πρώτα μαθήματα στο λαούτο μαζί με τον Πάνο Βρεττό (Βρουονέλο) απ' το Βερεστώντα.

Έπαιξε και τραγούδησε με ντόπιες κομπανίες σε γάμους και πανηγύρια της περιοχής μας και σε πολλά μέρη της Λευκάδας.

Γεωργός κατά βάση, ενώ στα μεγάλα του έγινε και ναυτικός. Γυναίκα του ήταν η Θεodώρα Γράψα (Μπατσιάλου) με την οποία απέκτησε τέσσερα κορίτσια, τη Βαγ-

Συνέχεια στην 6η σελ.

Ο Σύλλογός μας θυμάται και τιμά

Συνέχεια απ' την 5η σελ.

γελιώ, τη Βάσω, την Αναστασία και την Αλέκα, την οποία δυστυχώς έχασε σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Πέθανε στη Νικιάνα το 2002.

— Κώστας Κακλαμάνης (Ρίπας)

Γεννήθηκε το 1922, γιος του Θωμά και της Ασπασίας. Αυτοδίδακτος κατά κύριο λόγο στο κλαρίνο, έπαιξε στην ευρύτερη περιοχή μας σε γάμους και πανηγύρια με άλλους χωριανούς μας οργανο-

παίχτες. Παντρεύτηκε το 1955 τη Σταμάτα Βρεττού (Γερασιμάκη) και απέκτησε δύο παιδιά, το Θωμά και τη Δήμητρα.

Κύριο επάγγελμά του ήταν η γεωργία ενώ για κάποιο διάστημα πήγε και μετανάστης στη Γερμανία. Πέθανε το 2010 στη Νικιάνα.

— Ξενοφών Βρεττός Βασιλείου. Γεννήθηκε το 1903 στον οικισμό Κολυβάτα της Κοινότητας Αλεξάνδρου όπου και πέθανε το 1972 μετά από μακροχρόνια αρρώστια.

Ήταν άριστος χορευτής παραδοσιακών χορών, τραγουδιστής και πολύ καλός ψάλτης.

Δίδαξε τους παραδοσιακούς Λευκαδίτικους χορούς (Μηλιά - Θιακό κ.λπ.) σε νεώτερους καθώς και στα μπαλέτα της Δόρας Στρατή του 10ετία του '60.

Ήταν παντρεμένος με την Αμαλία Ξ. Δουβίτσα σε δεύτερο γάμο και δεν απέκτησε παιδιά, ούτε κι απ' τον πρώτο του γάμο.

Διετέλεσε Πρόεδρος στην Κοινότητά μας και Κοινοτικός Σύμβουλος, συμμετείχε στην Εθνική Αντίσταση ενεργά και γενικά ήταν άνθρωπος πολύξενος για την εποχή του που πάντα ξεχώριζε.

— Φώτης Κατσαρός (Καραγιάννης). Γιος του εκτελεσμένου ήρωα της Εθνικής Αντίστασης απ' τους Γερμανούς Γιώργου και της Ωραίας.

Γεννήθηκε το 1933. Ασχολήθηκε με το κλαρίνο θητεύοντας δίπλα στον Καρανάσο παίζοντας σε κοινωνικές εκδηλώσεις και πανηγύρια. Παντρεύτηκε τη Βαγγελή, κόρη του λαϊκού Πλαστομήτη ποιητή Νίκου Καλύβα με την οποία απέκτησε

τρία παιδιά, την Ελένη, τη Ρήνα και τον Νίκο που ζουν στα Πλατύστομα. Πέθανε δυστυχώς νέος το 1981.

— Παναγιώτης Μανωλίσης (Ράφτης). Γεννήθηκε το 1931, γιος του Κώστα και της Σοφίας.

Ασχολήθηκε ερασιτεχνικά με το κλαρίνο. Παντρεύτηκε με τη Θεοδώρα (Λούλα) απ' το Ευηνοχώρι όπου και εγκαταστάθηκε ασχολούμενος για ένα διάστημα ημιεπαγγελματικά με το όργανο παράλληλα με τη δουλειά του γυρολόγου-εμπόρου. Απέκτησε δύο παιδιά, τον Κώστα και τη Σοφία. Πέθανε νέος δυστυχώς, το 1987.

Εν συνέχεια ακούστηκαν:

Δύο τραγούδια απ' τον Ξενοφώντα το Βρεττό που λεγόταν όταν η νύφη άφηνε το πατρικό της και το μπαρμπουνάκι, παραδοσιακό Λευκαδίτικο με ορχήστρα.

— Δύο τραγούδια απ' τον Βερεστώντα. Αυτό που έγραψε για τον Καρανάσο και το Δημοτικό «ένα κορμί και μια ψυχή έχω να παραδώσω...» με ορχήστρα.

— Ακούστηκαν ηχογραφημένα στιγμιότυπα απ' τη ζυγιά Ρίπας - Βερεστώντας, λαούτο και στο τραγούδι ο Τσιροπούλης απ' την εκδήλωση του Συλλόγου μας το 1983.

Η φωτογραφία είναι στην πλατεία στον Αλέξανδρο από παλιό γλέντι

Από την Έκθεση Φωτογραφίας

Από το γλέντι μετά την εκδήλωση

Σ.Σ. Την έρευνα και την επιμέλεια για το αφιέρωμα έκανε ο Πρόεδρος μας **Ευγ. Μανωλίσης**.

Ο Ταμίας μας **Δημήτρης Μανωλίσης (Κασσάνδρης)** επιμελήθηκε το οπτικοακουστικό μέρος της εκδήλωσης και την Έκθεση Φωτογραφίας και τράβηξε την περισσότερη δουλειά. Την επιλογή των τραγουδιών για το γλέντι έκανε ο **Ζώης Μανωλίσης Τζαβούλιας**

στα μικροφωνικά και τον ήχο ήταν ένας απ' τους νέους χωριανούς μας ο **Gary**.

Βιβλιογραφία:

— «Άγγελος Βρεττός», του χωριανού μας Σπ. Σούνδια (Τζάρα),
— «Οι λαϊκοί ποιητές της Λευκάδος 1900-1985 ως κοινωνικό φαινόμενο», Σπ. Βρεττού.

Η σελίδα των τοπικών Συλλόγων

Σύλλογος Φίλων Αλεξάνδρου «Φηγός»

Γ' συνάντηση Αλεξάνδρου - Οι εκδηλώσεις του Ιουλίου στον Αλέξανδρο

Έγιναν και οι φετινές εκδηλώσεις του Ιουλίου στον Αλέξανδρο, η Γ' συνάντηση Αλεξάνδρου, με κυρίαρχο στοιχείο τη συμμετοχή, τη συμπαράσταση και την ανταπόκριση του κόσμου. Η ανταπόκριση αυτή, στην προετοιμασία των εκδηλώσεων, στην καθαριότητα των χώρων, στην προσφορά των φαγητών, στην ποιοτική εκτέλεση του προγράμματος ήταν πραγματικά συγκινητική. Ιδιαίτερα συγκινητική επίσης και η ανιδιοτελής προσφορά των μουσικών, του νεαρού ταλαντούχου πιανίστα **Δημήτρη Φαρμάκη** και της **Αναστασίας Ζακυνθινού** με το συγκρότημά της που έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό και χάρισαν στιγμές ανάτασης, συγκίνησης και ομορφιάς στο διψασμένο για ποιότητα κοινό των εκδηλώσεων.

Οι φετινές εκδηλώσεις είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους Αλεξανδρίτες για δύο λόγους: α) γιατί ανάμεσα στους ομιλητές ήταν δύο Αλεξανδρίτες, ο **Γιώργος Θερμός** και ο **Γιάννης Κολουβάς** και ένας μόνιμος κάτοικος του Αλέξανδρου, ο **Άρης Κοκοτοής** και β) γιατί τα θέματα που αναπτύχθηκαν είχαν άμεση σχέση μ' αυτούς.

Ο **Γιώργος Θερμός** ταξίδεψε το κοινό με τη γλαφυρή αφήγησή του στον Αλέξανδρο μιάς άλλης εποχής και κατ' επέκτασιν στις κοινωνίες που αναπτύχθηκαν, προ του τουρισμού, στις ορεινές κοινότητες της Λευκάδας, φθάνοντας μέχρι τις σημερινές ημέρες της κρίσης δίνοντας τις δικές του ερμηνείες.

Ο **Γιάννης Κολουβάς** μετέφερε την πλούσια και πολύτιμη εμπειρία του προτείνοντας προγράμματα που μπορούν να εφαρμοσθούν και ν' αποδώσουν στην αγροτική οικονομία της ορεινής Λευκάδας.

Ο **Άρης Κοκοτοής** αναφέρθηκε με τον μεστό και ευαίσθητο λόγο του στις παρενέργειες του φαινομένου του μαζικού τουρισμού και τις δυνατότητες ανάπτυξης μορφών εναλλακτικού τουρισμού με πολιτισμική και περιβαλλοντική ταυτότητα στην ορεινή Λευκάδα.

Η **Πόπη Κουγιανού** ανέπτυξε την ενδιαφέρουσα μελέτη της για τη δημιουργία ανοικτού μουσείου αγροτικής ιστορίας και λαϊκής αρχιτεκτονικής στον ορεινό οικισμό Λούχα της Ζακύνθου.

Τέλος συγκίνησε ιδιαίτερα η ταινία-ντοκυμαντέρ του **Βασίλη Παναγιωτακόπουλου** «το παλατάκι των Αορίων» όπου χάρις στην εθελοντική εργασία, την αλληλεγγύη και την αυτοοργάνωση της τοπικής κοινότητας

έγινε πραγματική νεκρανάσταση του εγκαταλεημένου οικισμού Εθιά στα Αστερούσια Όρη της Κρήτης.

Σε προηγούμενα φύλλα της εφημερίδας έχουμε αναφερθεί στην ιδιαιτερότητα και διαφορετικότητα των εκδηλώσεων του συλλόγου «Φηγός». Χαιρόμαστε ιδιαίτερα που αυτό αποτελεί πλέον κοινή διαπίστωση και χαιρόμαστε ακόμη περισσότερο για την αποδοχή και τη στήριξη τόσο από

σύλλογος να αποκτήσει νέους φίλους, ανθρώπους που εκτίμησαν αυτή τη διαφορετική πρόταση, προβληματίστηκαν, συζήτησαν, είχαν δυο ιδιαίτερες βραδιές.

Προσωπικά, όπως πέρυσι περίμενα πότε θα ξαναβρεθώ στον Αλέξανδρο, έτσι και φέτος ανυπομονώ για το επόμενο ραντεβού. Ίσως να είμαι και λιγάκι τυχερή τα δειλινά που περνάω από κει, να τους συναντήσω ξανά σε

δίτικα Νέα γράφει:

Ο Αλέξανδρος ζει και θα ζει όσο θα υπάρχει ακόμη, η γενιά των πατεράδων μας, όσοι έχουν ακόμη γενιά η δικιά μας, η τελευταία μάλλον γενιά που έζησε, πέρασε την εφηβεία της, αντρώθηκε στους άβολους και κακοτράχαλους μαχαλάδες των οικισμών του. Όσο υπάρχει ακόμη η γενιά όλων εκείνων των Αλεξανδριτών που έχουν άμεσα ή και έμμεσα ακόμη βιώματα και μνήμες από τους οικισμούς της περιοχής. Που έπαιξαν, μάτωσαν στα στενά κι όλο πέτρες καλτερίμια τους, όπου το κάθε σπίτι, η κάθε πέτρα, είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με αναμνήσεις των παιδικών και εφηβικών τους χρόνων. Όλων εκείνων των Αλεξανδριτών που είδαν τους πατεράδες τους και τους παππούδες τους να μοχθούν, να αντέχουν στις κακουχίες και τη σκληρή ζωή, να παράγουν όμως έναν αυθεντικό λαϊκό πολιτισμό, που έχει αφήσει ανεξίτηλα τα ίχνη του, παρόλο το πέρασμα του χρόνου...

...Ο Αλέξανδρος ζει και θα ζει, όσο θα υπάρχουν ακόμη άνθρωποι, ημεδαποί και αλλοδαποί, όλοι εκείνοι οι «παλαβοί», οι λίγοι όμως με σώας τας φρένας, που θα τον επιλέγουν συνειδητά, παραιτούμενοι από τον μοντέρνο τρόπο ζωής των μεγαλουπόλεων και τις στρεβλωμένες καταναλωτικές ανάγκες και αρνούμενοι τον παραλογισμό του σημερινού μας πολιτισμού, ως μόνιμο ή προσωρινό τόπο κατοικίας τους.

Ο Αλέξανδρος ζει και θα ζει, αυτό συμπεράναμε για μια ακόμη φορά, με την ευκαιρία του διμέρου. Η σκυτάλη έχει παραδοθεί σε καλά χέρια, το νήμα μπορεί να ζορίστηκε σε δύσκολους καιρούς, άντεξε όμως τελικά στη φθορά του χρόνου και κατ' επέκταση ο Αλέξανδρος στη λήθη. Το συμπέρασμα των νεο-Αλεξανδριτών με τους λιγοστούς αυτόχρονες κάτοικους του χωριού, ταίριαξε τελικά, έδωσε, αποδίδει καρπούς, παρόλα όσα μπορεί, με υπερβολικά συναισθηματική φόρτιση, να έχουμε κατά καιρούς γράψει στο παρελθόν.....

Κλείνοντας θα ήθελα να πω πως φυσικά και ο «Φηγός» έχει την αγκαλιά του ανοικτή σε όλους αυτούς που επιθυμούν να έλθουν κοντά μας, ιδιαίτερα στους νέους ανθρώπους που έχουν τη διάθεση να προσφέρουν. Με την ευκαιρία καλούμε όσους νέους Λευκαδίτες έχουν κάνει διπλωματική ή οποιαδήποτε άλλη εργασία για θέματα της Λευκάδας να έλθουν σε επαφή μαζί μας.

Νίκος Σπ. Κονδυλάτος

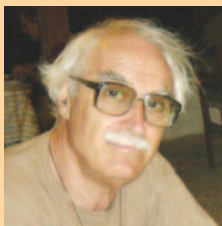
Στο πάνελ διακρίνονται οι χωριανοί μας **Γιώργος Θερμός, εισηγητής, Χρήστος Πήττας που παρουσίασε την εκδήλωση, Γιάννης Κολουβάς (Τσιρογιάννης), εισηγητής και Φίλιππος Σούνδιας, Πρόεδρος «Φηγός»**

όλους αυτούς που μας παρακολουθούν, που γίνονται όλο και περισσότεροι, όσο και από τον τοπικό τύπο τον οποίο ιδιαίτερα ευχαριστούμε. Παραθέτουμε στη συνέχεια μερικά αποσπάσματα από τον τοπικό ηλεκτρονικό τύπο, όχι φυσικά για λόγους εντυπωσιασμού, αλλά γιατί πιστεύουμε πως έχει σημασία ν' αναφερθούν καθώς α) τιμούν αυτούς που τα έγραψαν και β) δείχνουν μία διαφορετική κατεύθυνση προς τα μπρός, πράγμα δυστυχώς σπάνιο στις μέρες μας. Η **Ειρήνη Βονιτσάνου** γράφει στο "my lefkada": Ο σύλλογος φίλων Αλεξάνδρου «Φηγός» έχει τη δική του μοναδική ταυτότητα. Τρία συνεχόμενα καλοκαίρια παρουσιάζει τις πιο ξεχωριστές εκδηλώσεις στο νησί της Λευκάδας. Η πλατεία του Αλεξάνδρου γέμισε ασφυκτικά με φίλους του συλλόγου που έχουν εικόνα προηγούμενων εκδηλώσεων, αγαπούν την εναλλακτική πρόταση και λατρεύουν αυτή την καλοκαιρινή -και καθιερωμένη- παρουσίαση. Φέτος το κοινό μεγάλωσε και πολλοί ήταν εκείνοι που παρακολούθησαν πρώτη φορά εκδήλωση του συλλόγου. Το αποτέλεσμα ήταν ο

προβολή ταινίας. Νιώθω ότι οι εκδηλώσεις στον Αλέξανδρο είναι το κρυφό μυστικό που ξέρουμε μόνο όσοι έχουμε παραβρεθεί, έστω και για μια φορά εκει. Σαν τις παραλίες που ξέρουμε λίγοι και τις μοιραζόμαστε με φίλους...

...Ο **Νίκος Θερμός** στο "lefkada slow guide": για τρίτη συνεχή χρονιά η παρέα του Αλεξάνδρου ο «Φηγός» μας χάρισε δυο μέρες ανάτασης στο μέσο του καλοκαιρινού μπάχαλου της Λευκάδας. Θεωρώ ότι η φετινή διοργάνωση ήταν η πιο πετυχημένη και αυτό όχι γιατί υπήρχαν καλύτερες εισηγήσεις -μάλλον υποδεέστερες θα έλεγα- αλλά γιατί η συμμετοχή του κόσμου ήταν μεγαλύτερη και πιο ουσιαστική. Μέσα στη γενικότερη κατάθλιψη που μας έχει βυθίσει τα τελευταία χρόνια η οικτρή πολιτικοοικονομική κατάσταση της χώρας, οι εκδηλώσεις αυτές έχουν μια «καθαριστική» σημασία. Ένα κάποιο λαμπύρισμα ελπίδας. Τα φωτεινά και χαμογελαστά πρόσωπα που έβλεπες γύρω σου μιλούσαν για τη λαχτάρα αναβίωσης της κοινότητας. Έστω για λίγο.

Ο **Φίλιππος Κολουβάς** στα Λευκα-

Ο Σύλλογός μας συνδιοργανώνει με την **ΑΡΤηρία** στις 2 Νοέμβρη 2012, ημέρα Παρασκευή και ώρα 8:30 μ.μ. εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου - λευκώματος του γλύπτη **Θόδωρου με τίτλο «Στίγματα πορείας»**, απόψεις για την τέχνη και την παιδεία, έκδοση Πανεπιστημιακών Εκδόσεων **Ε.Μ.Π.**

Η εκδήλωση πραγματοποιείται στην **ΑΡΤηρία**.

📰 Ειδήσεις - Προβληματισμοί - Σχόλια

✓ Έφεξε ο τόπος όπως πολύ εύστοχα έγραψε και ο Φίλιππος Κολυβάς στο site του Kolivasde απ' το οποίο η φωτογραφία. "Ο ΦΗΓΟΣ", πέρα από τις πολύ καλές καθιερωμένες ετήσιες εκδηλώσεις που πραγματοποιεί κάθε χρόνο στον Αλέξανδρο ξεκινάει προσπάθεια για την **ανακαίνιση του Δημ. Σχολείου** και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου.

Καθήκον όλων των Αλεξανδριτών όπου γης είναι να βοηθήσουν με οποιοδήποτε τρόπο, οικονομικά όσοι μπορούν ή με προσωπική εργασία για την ολοκλήρωση του εγχειρήματος.

Στην τοποθέτηση που είχε κάνει κι ο **Ζώης** σε μια συγκέντρωση που έγινε τον Αύγουστο στην πλατεία με πρωτοβουλία του Συλλόγου "ΦΗΓΟΣ" πρότεινε ότι καλό θα 'ναι ν' αρχίσουν οι Φίλοι του Αλέξανδρου και οι ντόπιοι Αλεξανδρίτες να περάσουν και σε άλλες πρακτικές δράσεις όπως π.χ. διανοίξεις μονοπατιών, ανάδειξη κοινόχρηστων χώρων, αποκατάσταση και συντήρηση του παλαιού Κοινοτικού Γραφείου και διάσωση του απομεινάντος αρχείου κ.λ.π. Φαίνεται πως έγινε το ξεκίνημα με το Σχολείο, μακάρι να έχουμε και συνέχεια. Όποιος θέλει να βοηθήσει λοιπόν σ' αυτή την προσπάθεια να επικοινωνεί με το τηλέφωνο 6976928476 (Για το Σχολείο).

✓ **Θέλουμε να διευκρινίσουμε ότι οι κάρτες επαγγελματιών επιστημόνων χωριανών μας** και μελών του Συλλόγου μας που βάζουμε στους «Αντίλαλους» γίνεται δωρεάν από την πλευρά μας και με σκοπό στις δύσκολες οικονομικές συγκυρίες που περνάμε όλοι μας να προτιμούνται απ' τους Αλεξανδρίτες για τις αντίστοιχες ανάγκες τους οι χωριανοί μας. Επί τη ευκαιρία, όπως γράψαμε στο προηγούμενο φύλλο σκοπεύουμε να εκδώσουμε ένα κατάλογο για τα μέλη μας και τους Αλεξανδρίτες της Αττικής με τις επαγγελματικές και επιστημονικές δραστηριότητές τους. Για να πραγματοποιηθεί λοιπόν αυτό επικοινωνήστε με τα μέλη του Δ.Σ. για την παροχή στοιχείων και πληροφοριών.

✓ **Επιμένουμε για το καμπαναριό του Αγίου Σπυρίδωνα** πριν θρηνήσουμε θύματα, κάτι πρέπει να γίνει από κοινού Τοπικό Συμβούλιο - "Φηγός" - Εκκλησιαστική Επιτροπή - Ιερά Μητρόπολη και δεν ξέρω και ποιοι άλλοι αρμόδιοι ή αναρμόδιοι!

✓ **Μάθαμε ότι έγινε καθαρισμός και κόψιμο στις μάζες στο δρόμο το Κολυβέικο** από το Δήμο κι ότι κάτι άρχισε να γίνεται και στον τομέα της καθαριότητας στη Νικιάνα. Καλό! Ας ελπίσουμε ότι θα συνεχιστούν κι άλλα μικροέργα από πλευράς Τοπικού Κοινοτικού Συμβουλίου και Δήμου για την βελτίωση της καθημερινότητας των κατοίκων και την προστασία του περιβάλλοντος.

✓ **Πάρα πολύ καλές οι πρωτοβουλίες και οι δράσεις** (κυρίως στον τομέα της καθαριότητας), από τον υπό σύσταση "**Σύλλογο Επαγγελματιών και Προστασίας Περιβάλλοντος Νικιάνας**" την τουριστική περίοδο.

Ελπίζουμε και πιστεύουμε ότι το πρώτο Δ.Σ. που θα εκλεγεί να συνεχίσει και να διευρύνει τις δράσεις του Συλλόγου.

✓ **Μάθαμε ότι ολοκληρώθηκε η μελέτη απ' την Περιφέρεια για το δάσος των Σκάρων**, προστασία - ανάδειξη και ήπια αειφορική χρήση δάσους Σκάρων Λευκάδας. Αναλυτικότερα θα επανέλθουμε. Το μείζον είναι να χρηματοδοτηθεί η υλοποίησή της γι' αυτό περιμένουμε και τις προσπάθειες του Αντιπεριφερειάρχη Λευκάδας κ. **Θοδωρή Βερούκιου** ο οποίος ήταν και ο εισηγητής της όλης προσπάθειας.

✓ **Στη στροφή στο δρόμο προς Αλέξανδρο πάνω απ' του Παύλου, η λακκούβα απ' το νεροφάγωμα χάσκει.** Πολλοί δε που έκαναν ή κάνουν αυτή τη διαδρομή θα παρατήρησαν σπασμένα φανάρια απ' τους άτυχους που έπεσαν μέσα. Αλήθεια δε συγκινείται το Τοπικό Κοινοτικό Συμβούλιο για την αποκατάσταση; Πρέπει να συμβούν χειρότερα; Δεν μπορούμε να τα περιμένουμε όλα απ' το Νικά!!!

Πολιτιστικός Σύλλογος Νικιάνας "Οι Σκάροι" ΕΟΡΤΕΣ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΙΜΗΣ - ΝΙΚΙΑΝΑ 2012

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Νικιάνας "Οι Σκάροι" θέλοντας να γίνουν ευρέως γνωστά τα ιστορικά γεγονότα του 1807, με αφορμή την πανελλαδική αντίσταση καταλήψεως της Λευκάδας από τις δυνάμεις του Αλή Πασά, διοργάνωσε εκδηλώσεις στη Νικιάνα στη θέση Μαγεμένου, όπου κατατέθηκε στεφάνι τιμώντας τη συγκέντρωση των οπλαρχηγών στη Λευκάδα, το δε βράδυ στο λιμάνι της Νικιάνας ο **Αναστάσιος Στάμου**, Δ/ντής του ΕΠΑΜ Λευκάδας με λεπτομερές κείμενο και με εικόνες που προβλήθηκαν και αναλύθηκαν στο κοινό εξήρε τον ρόλο της συγκέντρωσης των οπλαρχηγών στην θέση Μαγεμένου το 1807 καθώς και τον ρόλο του **Ιωάννη Καποδίστρια**.

Καταθέτετε τη βοήθειά σας προς το Σύλλογο και την εφημερίδα στην **ΑΤΕ BANK Αριθ. Λογ/σμού 00701019180007 IBAN 980432028000070101918007 Εξωτερικό**

Παίρνετε τηλ. στο 210-6420024 για την έκδοση απόδειξης και δημοσίευση του ονόματός σας στην εφημερίδα.